

Het door het Waalse Gewest ingerichte integratietraject voor nieuwkomers – tenuitvoerlegging en financiering

Het Rekenhof heeft een audit uitgevoerd van het door het Waalse Gewest in 2014 georganiseerde integratietraject. Die regeling wil de integratie van nieuwkomers die op het gewestelijke grondgebied wonen, vergemakkelijken. Ze combineert onder meer individuele begeleiding, informatie over het burgerschap en taalopleidingen. Nieuwkomers zijn verplicht het integratietraject te volgen. Het kan ook op vrijwillige basis worden gevolgd door iedere vreemdeling of persoon van buitenlandse herkomst. In 2019 namen nagenoeg 3.000 personen deel aan het Waalse integratietraject, waarvan 60% het attest van het beëindigen van het traject heeft behaald.

Deelnameverplichting

Het Rekenhof stelt vast dat de meeste aan de verplichting onderworpen personen het traject afleggen binnen de vastgelegde termijn (18 maanden vanaf de datum waarop de verblijfstitel werd aangevraagd) of reglementair toegestane verlengingen genieten. Het stelt niettemin vast dat de procedure voor de identificatie van de aan de verplichting onderworpen personen het niet mogelijk maakt om zich ervan te vergewissen dat deze systematisch werden ingeschreven in het integratietraject.

Betrouwbaarheid van de gegevens en van de indicatoren

Het Rekenhof stelt overigens vast dat het informatiesysteem waarop de opvolging van de regeling is gebaseerd, tekortkomingen en hiaten vertoont die het operationele beheer van het traject en de aansturing ervan op strategisch niveau verzwakken.

Bij ontstentenis van adequate gegevens kan onder meer niet worden aangetoond in hoeverre het huidige dienstenaanbod de aan het integratietraject inherente vraag afdekt.

Globaal blijft het dienstenaanbod immers onbekend omdat het niet specifiek wordt geregistreerd. De behoeften die het afdekt, zijn eveneens vaag aangezien de functionaliteiten in verband met de inschrijving van de deelnemers in de verschillende opleidingen nog steeds niet worden gebruikt. Het dimensioneren en spreiden van het dienstenaanbod gebeurt dus veeleer op basis van de toegekende middelen en de terreininformatie dan op basis van objectieve en per grondgebied bepaalde gegevens. Het Rekenhof stelt bovendien een versplintering van het aanbod over het grondgebied en een grote verscheidenheid aan actoren in het systeem vast.

Het Rekenhof merkt eveneens op dat bij ontstentenis van passende gegevens niet op valabele wijze kan worden geraamd hoe efficiënt de regeling is en wat ze kost aan de overheid.

Het kan bovendien geen uitspraken doen over de kwaliteit van de prestaties aangezien het Waalse Gewest dit aspect onvoldoende evalueert. Men weet ook niet welke vooruitgang de begunstigen die aan het onthaaltraject hebben deelgenomen, op taalvlak hebben geboekt.

Ook de performantie van de regeling kan niet worden geëvalueerd omdat er geen gegevens zijn waarmee verslag kan worden uitgebracht over de resultaten en de behaalde impact.

Internebeheersingsmaatregelen

Op administratief vlak omkaderen internebeheersingsmaatregelen de processen voor de erkenning en de subsidiëring van de operatoren van de maatschappelijke integratie. Het Rekenhof stelt niettemin vast dat de vigerende regelgeving het niet altijd mogelijk maakt een eenduidige interpretatie van alle toepasselijke normen en dus bijgevolg van de bij de controles in aanmerking genomen elementen te garanderen. Het merkt eveneens op dat het grootste deel van de subsidiëring op facultatieve basis gebeurt.

Aanbevelingen

Het Rekenhof heeft aanbevelingen geformuleerd als antwoord op die voornaamste vaststellingen. Ze beogen onder meer de versterking van het informatiesysteem van de regeling zowel vanuit het perspectief om het operationeel te verbeteren als vanuit de optiek van de evaluatie en de aansturing van het beleid. Het Rekenhof beveelt onder andere aan het aandeel van de gereguleerde subsidies op te trekken met het oog op stabiliteit en op het beheersen van de activiteiten.

Antwoord van de minister belast met Sociale Actie

In het kader van het tegensprekelijk debat heeft het kabinet van de minister belast met Sociale Actie laten weten dat het het grotendeels eens was met de opmerkingen, conclusies en aanbevelingen van het verslag. Het wees er eveneens op dat men bezig was met een hervorming van de regeling om ze efficiënter te maken binnen een dynamiek van gezamenlijke ontwikkeling.